

ענף הבקר בבאר-טוביה בתשט"ו

התנובה הממוצעת של 466.9 פרות שעמדו במושב בשנת תשט"ו היתה 4307 ג' חלב עם שומן של 3.66%.

בבאר-טוביה קיים, כידוע, מכון להזרעה מלא-כותית לשירות המושבים שבסביבה; במכון מפעילים 6 פרים מבוגרים וכן מספר פרים צעירים. המבנים של המכון שופרו וכן השתפרה האספקה של הפרים. האחראים למכון מביעים את התקנה שבעקב השכלולים בעבודה תושגנה תוצאות טר-בות יותר בהתעברות והרמה הכללית של המכון לא תהיה נמוכה מזו של מכוני ההזרעה המשוכללים ביותר בארץ. מחיר ההזרעה (עד להתעברות) הוא 9 לירות.

במושב מקיימים גם ריסוס הבקר במשותף וכל ההוצאות (לחומרים, תיקונים של המריס, עבודה וכו') הסתכמו ב-2500 לירות, ובממוצע לראש עלו הוצאות הריסוס כדי 1.740 ל"י.

גידול העגלים לבשר הפך גם בבאר-טוביה לענף בעל ערך כלכלי והוא הולך ומתרחב בהתמדה. בתשט"ו גודלו 155 עגלים ובתשט"ז עלה מספרם ל-262. ההכנסה ממכירת העגלים הסתכמה בתשט"ז ב-97,527 לירות ובממוצע הכניס כל עגל כ-500 לירות; מכאן ניתן להסיק שאין מחזיקים את העגלים עד הגיעם לגיל של $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ שנה ומוציאים אותם לשוק הבשר בגיל צעיר יותר בטרם הגיעו למשקל החי של 400 ק"ג. לא צוינו בדו"ח הסיבות לכך, אך יש לשער שאין תנאי האספקה ותנאי הדיור מאפשרים לגדל את העגלים עד לגיל מבוגר יותר.

יש להצטער שאין הדו"ח מפרסם פרטים על האספקה לעדר, ולו לפחות על כמות המזון המ-רוכז ושטחי המספוא בשלחין ובבעל.

רוכז לפי דו"ח של ועדת הבקר

ע"י א. י.

בבאר-טוביה יש בס"ה 97 משקים, אולם רק ב-87 מטפלים בענף הבקר. עדר הבקר מנה בשנת הדו"ח 1482 ראש והרכבו היה כדלהלן:

570 פרות

226 עגלות הרות

414 עגלות מכל הגילים

262 עגלים לבשר

10 עגלים-פרים

גודל יחידת העדר לכל משק נע בגבולות רחבים מאוד; ישנם 14 משקים בהם מספר הראש-שים נע בין 2 ל-10 ולעומתם 27 משקים שעדי-ריהם מונים מ-21 עד 35 ראשים; ב-43 משקים, יחידת העדר נעה בין 11 ל-20 ראש וזוהי היחידה הטיפוסית.

כן הראוי לציין באופן מיוחד את התנועה בעדר הפרות והמבכירות בשנה זו; נמכרו ויצאו מחמת בירור וחיסול 162 ראש, מסיבת מחלות, אי התעברות וזיקנה — 87 ראש, ומתה פרה אחת; בס"ה יצאו 249 פרות ומבכירות, המהוות כ-32% של עדר הפרות והמבכירות משנת תשט"ו. מספר הפרות בתשט"ז פחת לעומת תשט"ו ב-20 אולם עדר המבכירות (עגלות הרות) גדל ב-43 ראש. גם בעדר העגלות והעג-לים היתה תנועה, "ערה" למדי; נמכרו 212 ראש, בכלל זה 189 עגלים לבשר ו-5 עגלים לגידול פרים, ומתו 7 עגלות ו-2 עגלים. היציאה מהעדר הסתכמה ב-470 ראש וסך הכל ההכנסה ממכירות ומפיצויים היה למעלה מ-419 אלף ל"י.

בשנת תשט"ז השתפרה במקצת הפוריות. הוזרעו בס"ה 935 פרות ועגלות והתעברו 883; לכל התעברות נדרשו בממוצע כ-2 הזרעות. מספר המלטות היה 567 ונולדו 260 עגלות ו-300 עגלים ועוד 7 עגלות מתו מיד אחרי היוולדן.

האור פוגם בחלב

מומחי משרד החקלאות בארה"ב מזהירים: אל תחזיק את בקבוק החלב באור — מתכונת הריכוז לאבין תופחת! החלב יישמר טוב בכלי מכוסה ובקירור. חלב מפוסטר בבקבוקים ישמור על טעמו הטוב משך 4—6 ימים, אם יחזיקוהו בתנאים טובים, אולם כעבור 5—6 ימים טעמו יהא פגום.